KRONIKA FARMACEUTYCZNA

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM NAUKOWYM, ZAWODOWYM I PRAKTYCZNYM POLSKIEGO APTEKARSTWA
ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO FARMACEUTÓW PRACOWNIKÓW W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Cena prenumeraty:
Zeszyt pojedynczy . . Mk 15·—
Kwartalnie . . . . . Mk 40·—
P. K. O. 141348.
Ceny prenumeraty i ogłoszeń bez zobowiązań.

POD REDAKCJĄ
Mr. JANA HENOCHA.

Redakcja i Administracja:
Kraków, Loretańska L. 4. — Telefon 2310

Ceny ogłoszeń jednorazowo:

1/1 Mk 800·—	1/4 Mk 250·—
1/2 „ 450.—	1/8 „ 150.—

Przy całoroczn. ogłoszeniu 10% opustu.
Drobne ogłoszenia do 10 słów Mk 100·—,
do 20 słów Mk 150·—.

Zeszyt 4 i 5. Kraków, kwiecień i maj 1921. Rocznik XX.

UPRAWA MIĘTY PIEPRZOWEJ.

(Dokończenie).

Omówiwszy poprzednio sposoby rozmnażania, uprawy i zbioru mięty pieprzowej, należy jeszcze wspomnieć pokrótce o przechowywaniu surowca, przesyłce, o odmianach handlowych i opakowaniu, wreszcie o składnikach, zastosowaniu w lecznictwie i przemyśle.

Podobnie jak inne zioła aromatyczne, wymaga i mięta dobrze zamkniętych skrzyń, czy beczek do przechowania, czy wysyłki, a prócz tego wskazanem jest owinięcie surowca w papier, najlepiej pergaminowy, by powstrzymać ulatnianie się zapachu, gdyż zwietrzały surowiec nie przedstawia już żadnej wartości. Najlepiej przechowywać surowiec mięty w chłodnych, suchych, lekko przewiewnych składach, gdyż miejsca, gdzie zwykle przechowują zbieracze, czy apteki zioła aromatyczne, a więc strychy, w dodatku na południe zwrócone, umieszczone bezpośrednio pod dachem z blachy lub dachówek, nie nadają się na ten cel, bo z powodu wysokiej temperatury, już po kilku tygodniach przychodzi do zupełnego zwietrzenia surowca. Nawet przy najlepszem przechowywaniu należy surowiec mięty corocznie wymieniać na świeży. Przed zapakowaniem do wysyłki należy usunąć grubsze łodygi, a gdyby listki były zbyt kruche nasycić powietrze wilgocią (n. p. gorące cegły zlać wodą) w przeciwnym razie $^1/_3$ surowca wykruszy się.

Surowiec mięty pojawia się w handlu w kilku sortach a towar pierwszej jakości (z pierwszego zbioru obierane listki), jest kilkakrotnie droższy od niesortowanego, nie trzeba dodawać, że do celów leczniczych wymagana jest sorta pierwszej jakości.

Folia menthae pip. stosuje się w lecznictwie przedewszystkiem w formie naparów = 1—2 cz. na 100 cz. wody i syropów 20 cz. na 100 cz. jako środek napotny, pobudzający trawienie i wiatropędny. Znacznie większe zastosowanie w lecznictwie ma główny składnik mięty t. j. *olejek eteryczny* i wykrystalizowany z niego *menthol.*

Olejek otrzymuje się przez destylację z wodą świeżych, nieco przywiędłych liści (0·48%) lub suszonych liści (1·25% olejku). Mogą być użyte nawet najprostsze aparaty destylacyjne.

W handlu znanych jest kilka odmian: 1) Olejek amerykański (Waque County, Michigan, marki: H. G. Hotchkiss F. S. G. Co. A. M. Todol) w mniejszych niebieskich flaszkach z szerokiemi etykietami w skrzynkach, których przykrywy mają formę dachu, lub w blaszankach; 2) angielski (Mitcham, Cambridge) olejek o bardzo szlachetnym zapachu i smaku pakowany w wielkich cylindrycznych flaszkach z niebieskiego szkła; 3) olejek japoński, płynny i stały, gorzkawy, nie nadaje się do celów spożywczych, a tylko do uzyskiwania mentholu, którego największy procent posiada.

Znane są marki: Kobayashi i Yazawa w blaszankach z oryginalną marką ochronną.

4) Olejek francuski, niemiecki (górnośląski, saski), rosyjski pojawia się w mniejszych ilościach, głównie dla zapotrzebowań miejscowych.

Olejku (spirytusu) miętowego używa się w lecznictwie kroplami przeciw nudnościom i cierpieniom w podbrzuszu, w wielkich ilościach do sporządzania wód do ust np. Ol. menth. $10,_0$ Ol. anisistel. $6,_0$ Ol. foenistel. 2, Tinct benzoe, cochenillae $\overline{aa}$ $5,_0$ Spir vini 90% $500,_0$, do aromatyzowania proszku do zębów, do fabrykacji likierów (również i liści) i w przemyśle cukierniczym do wyrobu pomadek i cukierków (Rotulae menthae pip.).

Najważniejszym składnikiem olejku miętowego jest menthol $C_{10}H_{19}OH$, alkohol drugorzędny, który wydziela się w postaci krystalicznej przy frakcyjnej destylacji, lub przy przekrystalizowaniu pod wpływem zimna.

Przez utlenianie mentholu powstaje menton.

W lecznictwie znajduje menthol coraz to szersze zastosowanie n p. w nieżytach dróg oddechowych (Chloroformi, Spir. camphorat. Aether sulf. $\overline{aa}$ $20,_0$ Mentholi $10,_0$ — rozpylić przy pomocy aparatu Richardsona), w dentystyce (Mentholi $2,_0$ Camphorae $2,_0$ Cocain hydrohl. 0·25) w neuralgji, migrenie, nerwobólach (ołówki mentholowe u Kneipa nawet świeże liście, maść: Mentholi,

Chloroformi Methyli salic. aa $5{,}_0$ Lanolini $30{,}_0$). Do pudrów (Mentholi 0,20 Acid. boric $3{,}_0$ Talci. venet $7{,}_0$). Spirytus mentholowy do inhalacji, do nacierania przeciwko moskitom i t. d.

Z powyższego widzimy, że uprawa mięty pieprzowej mającej takie zastosowanie w lecznictwie a przedewszystkiem jako poszukiwany surowiec do fabrykacji olejku i mentholu, powinna znaleść wielu zwolenników, przedewszystkiem ze sfer fachowych, bo wtedy nietylko stanie się ta uprawa rentowną, ale uzyskany produkt będzie miał pełne wartości lecznicze, więc odpowie w zupełności wymogom farmakopealnym.

J. Henoch.

DOOKOŁA REFORMY STUDJÓW.

Wbrew twierdzeniom pewnych Kół zawodowych, wykształcenie aptekarzy nie odpowiadało widocznie wymogom obecnego życia, skoro wszystkie państwa przystąpiły do reformy studjów farmaceutycznych. Ostatnio podjęły dzieło reformy Niemcy ze zwykłą sobie systematycznością i celowością. Na razie wprowadzono maturę, jako warunek wstąpienia do zawodu, co do reszty programu toczą się jeszcze dyskusje.

Zapytany o zdanie w tej sprawie prof. uniwersytetu bazylejskiego Zornig, informuje w „Südd. Apoth. Ztg." (L. 11), o studjach szwajcarskich nowego typu, wprowadzonego w r. 1912. Matura obowiązuje jako warunek wstąpienia na studja ogólno kształcące przyrodnicze trwające 3 półrocza. Przedmiotami obowiązkowemi są fizyka, chemja, botanika i odnośne pracownie. Po egzaminie następuje $1^1/_2$ roczny okres wyszkolenia praktycznego w aptece publicznej.

Fachowe wykształcenie teoretyczne pobiera się po ukończeniu praktyki w instytucie farmaceut. Na program tego okresu trwającego również 3 półrocza składa się chemja farmaceutyczna wraz z pracownią, farmakognozja z pracownią. toksykologja. hygiena, bakteryologja. rozbiór moczu, badanie środków spożywczych. Egzamin ostateczny składa się ze wszystkich przedmiotów z tem ograniczeniem, że przy egzaminie z hygieny i bakteryologji wymaga się znajomości zasad, ogólnych rozbioru wody i dezynfekcji. Po dalszej rocznej praktyce w szwajcarskiej aptece publicznej, po zdaniu egzaminu, otrzymuje kandydat dyplom aptekarza, uprawniający do samoistnego wykonywania zawodu.

Autor zaleca Niemcom tworzenie instytutów farmaceutycznych i powoływanie na katedry chemji farm. i farmakognozji uczonych, pochodzących z zawodu aptekarskiego. Na podstawie doświadczeń szwajcarskich uważa przerwanie studjów praktyką za szkodliwe i nie przynoszące żadnych korzyści i pochwala sposób niemiecki praktykowania zaraz po maturze.

Tak więc możemy stwierdzić, że matura została wprowadzona wszędzie jako warunek wstąpienia do zawodu. Program studjów uniwersyteckich tak co do czasu trwania jak i zestawienia przedmiotów nauki jest we wszystkich państwach niemal jednolity. Kwestja zaś wyszkolenia praktycznego pozostaje nadal zagadnieniem, które każdy z programów próbuje rozwiązać w inny sposób.

Przeciwnikom tej eksperymentalnej metody musimy przypomnieć, że to jest właśnie najracjonalniejszy sposób postępowania przy poszukiwaniu prawdy. Na podstawie otrzymanych, różnych między sobą, wyników, będzie dana wszystkim możność wybrania drogi, która do najbardziej dodatniego doprowadziła rezultatu. Może dojdzie się w ten sposób nawet do ujednostajnienia wykształcenia aptekarzy w Europie.

ZE ZWIĄZKU ZAWODOWEGO.

Z ZARZĄDU GŁÓWNEGO.

Na posiedzeniach w dniach 17 i 31 marca, 7 i 14 kwietnia, załatwiono sprawy następujące:

1) Na wniosek oddziału warszawskiego postanowił Zarząd główny wezwać przez zarządy oddziałów wszystkich kolegów na terenie b. Kongresówki, do składek na powstający przy Uniwersytecie warszawskim Instytut farmaceutyczny.

2) Celem zażegnania konfliktu w aptekach częstochowskich, gdzie 15 marca nastał lokaut, skutkiem wprowadzenia niedozwolonego czasu zamykania aptek, wydelegował Zarząd gł. sekretarza Związku kol. Popławskiego do p. Ministra Zdrowia publ. P. minister przedłożony memorjał przekazał szefowi sekcji III., który do podległych Ministerstwu Zdr. organów w Częstochowie przesłał przypomnienie obowiązujących ustaw i rozporządzeń.

Z powodu wprowadzenia we Włocławku jednozmianowej pracy i zamykania aptek o godzinie 7-mej wieczór, wysłał Zarząd do Min. Zdr. jeszcze jeden memorjał. Oddziałowi włocławskiemu udzielił Zarząd odpowiednich dyrektyw.

Wobec tego, że uchwała sejmowa z 30 listopada o normalnem funkcjonowaniu aptek jest stale ignorowaną, dzięki czemu wybuchają w coraz to innych miejscowościach Kongresówki między pracownikami a właścicielami aptek konflikty, a organa rządowe nie stoją na straży praw i nie wydają odpowiednich zarządzeń, wystosował Zarząd gł. Związku list otwarty ogłoszony w dziennikach warszawskich, do pp Ministrów Zdrowia i Pracy. Przypominając uchwałę sejmową z 30 listopada 1920 r. i rozporządzenie Ministerstwa z 4 stycznia 1921 r. ogłoszone w „Monitorze pol." 22 stycznia b. r., anarchję jaka mimo to panuje w funkcjonowaniu aptek tak w stolicy, jak i na prowincji w Kongresówce, Związek „pozwala sobie zapytać pp. Ministrów Zdrowia publ. i Pracy, jak długo będzie jeszcze lekceważona uchwała Sejmu ustawodawczego?".

W związku z tą sprawą nadeszło do Zarządu gł. z Ministerstwa następujące pismo:

Min. Zdrowia Publ. Warszawa, 9 kwietnia 1921.
N. XI. — 9940/535/21.

Do Zarządu Głównego Związku Zawod. Farmac. Pracowników w Warszawie.

Ministerstwo Zdrowia Publicznego w odpowiedzi na pismo z dnia 6 kwietnia 1921 r. za L. 141 komunikuje, że pismo to zostało skierowane do Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia w Warszawie, który zbada sprawę i wyda zarządzenia, zapewniające ludności sprawne zaopatrywanie w leki, w myśl obowiązujących przepisów.

Minister
w. z. (—) *Chodźko*
podsekretarz stanu.

3) Na konferencję odbytą w Min. Zdrowia w dniu 13 kwietnia b. r. w sprawie opustu dla recept Kas chorych, wydelegował Zarząd kol.: Kowalskiego i Popławskiego. Sprawozdanie z niej zostanie przesłane w najbliższym czasie.

4) Na skutek zapytania oddziału radomskiego co do Komisji Centralnej Związków zawodowych, znaczenia przynależności do niej dla farmaceutów-pracowników i stosunku poszczególnych związków, do Centrali zwrócił się Zarząd gł. do Komisji z prośbą o wyznaczenie w miastach prowincjonalnych delegatów, którzyby nawiązali kontakt z oddziałami Związku farmaceutów i udzielili im potrzebnych informacji. Odpowiedni referenci zostali już wyznaczeni.

5) Z powodu zajść w oddziele łódzkim polecił Zarząd gł. zwołanie temu oddziałowi na dzień 23 kwietnia Walnego Zebrania i wydelegował na nie kol. Kowalskiego i Popławskiego.

6) W sprawie rejestracji oddziałów uchwalił Zarząd gł., że oddziały, które do dnia 25 ostatniego miesiąca każdego kwartału nie wykażą nowej ilości członków, zostaną na kwartał następny zarejestrowane wedle wykazu z kwartału poprzedniego.

7) Wkładki do Zarządu gł. na II. kwartał 1921 r. mimo podniesienia się wydatków, postanowił Zarząd pozostawić w tej samej wysokości t. j. 50 Mk. od członka miesięcznie.

Wobec opłakanych stosunków finansowych, w jakich znalazł się Zarząd gł. z powodu niewpłacania przez oddziały należnych wkładek postanowił Zarząd zwrócić się do zarządów oddziałów z gorącem i stanowczem wezwaniem o wyrównanie zaległości i regularne uiszczanie wkładek miesięcznych.

8) Poprzedniemu sekretarzowi kol. Sucheckiemu uchwalił Zarząd strącić z przypadających poborów kwotę 1.691 Mk. za przepisanie na maszynie, nie sporządzonych przez niego, protokołów i pism Zarządu gł. Przeciw tej uchwale wpłynął protest oddziału krakowskiego „Unitas", który stwierdzając, że poprzedni sekretarz w czasie od zjazdu delegatów do końca swego urzędowania t. j. od 15 stycznia do 15 lutego b. r. nietylko, że nie naprawił błędów swojej poprzedniej działalności, ale jeszcze bardziej opieszale spełniał swe obowiązki i że dzięki niemu Związek tak długo nie mógł się należycie zorganizować, czem zniechęcone oddziały nie wypełniały swych zobowiązań finansowych i cały Związek poniósł dotkliwe straty moralne i materjalne — zażądał, aby Zarząd gł. wypłacił za ostatni miesiąc kol. Sucheckiemu tylko $^1/_3$ poborów, stosunkową do czasu i pracy, jakie Związkowi poświęcał.

Po dokładnem rozpatrzeniu sprawy, przyznając w zasadzie słuszność stanowisku oddziału krakowskiego, postanowił Zarząd gł., ze względu na jej prawną stronę, utrzymać w mocy uchwałę odnośnie do wypłacenia poborów b. sekretarzowi.

Do wszystkich oddziałów Związku zawod. farmaceutów-pracowników w Rzplitej Polskiej.

W dniu 14 stycznia b. r., po świeżo odbytym zjeździe delegatów, ukonstytuował się nowy Zarząd główny Związku.

Ożywiony najlepszemi nadziejami i chęcią do pracy przystąpił do wykonania rezolucji uchwalonych i przekazanych przez Zjazd delegatów, mając na celu przez stworzenie silnej organizacji, opartej na trwałych fundamentach, skonsolidowanie wszystkich sił pracowniczych dla obrony ich interesów moralnych i materjalnych.

Rozporządzając odpowiedniemi środkami, Zarząd gł. mógłby przystąpić do zwołania przedstawicieli wszystkich oddziałów Zw. Zaw. farmac.-pracowników, dla rozstrzygnięcia tak ważnej sprawy, jaką jest ujednostajnienie płac na całym terenie Rzpltej Polskiej.

Nie jest to bowiem dzisiaj tajemnicą, że żaden zawód wolny nie jest tak krzywdzony jak nasz. Lecz niestety sobie musimy przypisać całą winę — wyzyskują nas, a my nie umiemy czy też nie chcemy tak się zespolić, tak zorganizować, ażeby być zdolnymi nietylko do przeciwstawienia się, ale do zmuszenia, by się raz nareszcie z nami liczono.

Wykazy zaległości, przesłane Zarządom oddziałów, wyraźnie ilustrują ten objaw obojętności ze strony większości oddziałów, nie chcących zrozumieć tak elementarnej rzeczy, jak to, że żadna organizacja nie rozporządzająca niezbędnymi funduszami nie może istnieć i sprawnie funkcjonować dla dobra swych członków. Wszak Zjazd polecił Zarządowi gł. pobudzić do życia tak zwane śpiące oddziały przez wysyłanie do miejsc ich siedziby referentów, którzyby żywem słowem powołali do czynu tych kolegów, dla których słowo pisane nie wystarcza.

Koledzy! My ze swej strony uczynimy wszystko, co jest w granicach naszej możności. Dajcie nam jednak możność pracować w obronie interesów całego ogółu pracowników! Polecamy wszystkim członkom Związku regularne uiszczanie wkładek do oddziałów, Zarządom oddziałów zaś natychmiastowe zwołanie walnych zebrań dla zaznajomienia wszystkich kolegów z niniejszem wezwaniem i jak najprędsze przesłanie zaległości na ręce skarbnika Zarządu gł. kol. Ignacego Giedroycia — Warszawa, ul. Książęca, szpital św. Łazarza.

Równocześnie prosimy usilnie Zarządy oddziałów oraz wszystkich kolegów o popieranie organu Związku „Kroniki farmaceutycznej“ przez nadsyłanie artykułów, korespondencji, sprawozdań. Czasopismo nasze spełni wtedy swoje zadanie, gdy będzie dawało pełny obraz życia zawodowego w Państwie i poza jego granicami, obowiązek ten zaś należy nietylko do prezesów i sekretarzy, ale do wszystkich członków Związku. Nie odstraszajcie się „brakiem zdolności literackich“, nieudolną może formą, w jakiej chcecie podać swe myśli — opracowanie nadesłanego artykułu należy do komitetu redakcyjnego, który chętnie się tego podejmuje.

Korespondencje nadsyłać należy pod adresem: Tow. farmaceut. „Unitas“, małopolski oddział Związku zaw. farm. prac. Kraków.

Vice-przewodn. *J. Kowalski.* Skarbnik *Ignacy Giedroyć.* Sekretarz. *S. Popławski.*

Do wszystkich oddziałów na terenie b. Kongresówki.

W dniu 28 kwietnia b. r. wpłynął na posiedzenie Zarządu gł. wniosek oddziału łódzkiego w sprawie uregulowania rozkładu pracy i w związku z tem poprawy i ujednostajnienia płac w aptekach b. Kongresówki.

W załatwieniu powyższego wniosku postanowił Zarząd gł. zwołać do Warszawy na dzień 21 maja zjazd przedstawicieli oddziałów zainteresowanych. Ze względu na aktualność i znaczenie sprawy konieczną jest obecność delegatów wszystkich tych oddziałów.

Zarządom oddziałów na terenie b. Kongresówki poleca się natychmiastowe zwołanie walnych zebrań celem wszechstronnego oświetlenia i rozpatrzenia sprawy, poznania poglądu na nią ogółu kolegów i udzielenia delegatom odpowiednich dyrektyw.

* * *

Przy Uniwersytecie warszawskim organizuje się pod kierunkiem prof. Mazurkiewicza Instytut farmaceutyczny. Pomoc, jaką może dać Rząd na ten cel, bez ofiar ze strony społeczeństwa nie będzie wystarczającą. Najbliżej interesowani, farmaceuci - pracownicy, powinni w pierwszym rzędzie dorzucić cegiełkę do budowy gmachu swej lepszej przyszłości. Zarząd Związku zwraca się przeto z gorącym apelem do zarządów oddziałów na terenie b. Kongresówki, by wezwały wszystkich swych członków do składek na cel powyższy a kwoty zebrane przesłały Zarządowi gł. dla właściwego doręczenia.

Vice-przewodn. *J. Kowalski.* Sekretarz. *S. Popławski.*

Z ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO.

Dnia 1 kwietnia b. r. zostały otwarte przy Związku kursa przygotowawcze na stopień pomocnika aptekarskiego. Opłata za cały czas trwania t. j. do 25 czerwca b. r., wynosi 3000 Mk.

Walne Zebranie Członków oddziału warszawskiego, odbyło się dnia 2 kwietnia b. r. w lokalu własnym przy ul. Brackiej 18, o godzinie 9 wieczorem. Zagaił kol. Popławski, poczem wybrano przewodniczącym kol. Kowalskiego, na assesorów kol. Goszewską i Landsberga, sekretarzował kol. Kowalczyk. Porządek dzienny ustalono jak następuje: 1) Zagajenie i wybór prezydjum zebrania; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji rewizyjnej za okres miniony; 3) Wybór Zarządu i Komisji rewizyjnej; 4) Wolne wnioski.

Do punktu 2) zabrała głos sekretarka oddziału kol. Binekówna, dając obszerne sprawozdanie z działalności Zarządu za czas od 15 listopada 1920 do 1 kwietnia 1921 r., z przytoczeniem danych statystycznych rozwoju oddziału pod względem organizacyjnym, następnie z akcji o poprawę bytu i akcji przeciwstawiającej się lokautowi, przeprowadzonemu przez właścicieli aptek. Następnie kol. Alkiewicz, zdał sprawozdanie kasowe, z którego wynika, że mimo trudnych warunków w jakich oddział pozostawał, gotówka w kasie na 1 kwietnia b. r. wynosiła 9027 Mk., oraz fundusz żelazny w postaci papierów wartościowych wysokości 10.445 Mk. Po krótkiej dyskusji na temat ogólnych kwestyj zawodowych, przewodniczący zarządził 20-minutową przerwę celem ustalenia liczby przyszłego Zarządu.

Po przerwie okazało się, że na listach figurowały nazwiska członków ustępującego Zarządu, który ze względu na poważną sytuację w sprawach ogólno-zawodowych postanowił ostatecznie funkcje swe pełnić nadal. Jedynie kol. Popławski, którego praca jako sekretarza Zarządu gł., zbytnio absorbuje, odmówił przyjęcia mandatu. Na wniosek prezesa Zarządu gł. kol. Ratusińskiego głosowano „en bloc“ na ustaloną listę, która przeszła jednogłośnie przy jednym wstrzymującym się od głosowania. Do Zarządu wybrani: kol. Binekówna, Kowalski, Kalicki, Wojnicz, Skotasiński i Kowalczyk; na zastępców: kol. Landsberg i Borzęcki; do komisji rewizyjnej: kol. Łukasiak, Woźniak i Pęczalski.

Posiedzenie zamknięto o godzinie $1^1/_2$ w nocy, ustalając termin następnego zebrania na 9 kwietnia b. r. o godzinie 10 wieczorem.

Z ODDZIAŁU MAŁOPOLSKIEGO „UNITAS“.

Nostryfikacja dyplomów. Na pismo Tow. „Unitas“, skierowane w tej sprawie przez Inspektorat farmaceutyczny do Min. Zdr. Publ. otrzymujemy z Ekspozytury Okr. Urzędu Zdr. następujące wyjaśnienie. Wszystkie dyplomy na magistrów farmacji, uzyskane na uniwersytetach zagranicznych po 1 listopada 1918, aby dawały uprawnienie do wykonywania zawodu aptekarskiego w Państwie polskiem, muszą być nostryfikowane.

Prawo pracowania w aptece musi być następnie zatwierdzone przez właściwy Okr. Urząd Zdrowia po zasięgnięciu opinji reprezentacji zawodowej.

Zwraca się przeto uwagę wszystkich interesowanych, oraz zarządów Gremjów i Wydziałów kond. magistrów, aby ściśle przestrzegali obowiązujących w tym kierunku przepisów, gdyż nie stosowanie się do nich pociąga za sobą bardzo przykre skutki.

U NAS INACZEJ.

Wielkopolskie oddziały P. P. T. F., jak czytamy w „Wiadomościach farmaceutycznych“, wyłoniły komisję organizacyjną dla założenia i wspomagania instytutu farmaceutycznego przy uniwersytecie poznańskim. W skład jej wchodzą aptekarze z księstwa, Pomorza i Śląska, członkiem jej jest także prof. Hrynakowski. Komisja zjeżdżająca się w Poznaniu na comiesięczne posiedzenia, postawiła wniosek na dobrowolne opodatkowanie się właścicieli aptek $^1/_2{}^0/_0$ od obrotu rocznego na cele instytutu. Tak zapatruje się na znaczenia wyższego wykształcenia dla przyszłości aptekarstwa, ta „najbardziej konserwatywna“ dzielnica.

Warszawski komitet Instytutu farmaceutycznego żali się, że składki nie płyną falą, jak się spodziewał, wymieniając równocześnie długi szereg ofiarodawców.

Warszawski oddział P. P. T. F. uchwalił opodatkowanie się wszystkich swoich członków celem zakupienia gmachu pod instytut i ofiarowania go Wydziałowi farm. przy uniwersytecie, wybierając równocześnie komisję wykonawczą, która ma energicznie pracować, by uchwała nie pozostała papierową.

A u nas? We Lwowie głucho, studjum nowego nie wprowadzono, o myśli instytutu nic nie słychać. W Krakowie wielkie zainteresowanie wywołała sprawa reformy tylko wśród młodej farmacji, tej, która tylko dobremi chęciami rozporządza. Zebrane przez członków Tow. „Unitas“ 15.000 Mk. ofiarowane Uniwersytetowi z których tak dumni byli pracownicy przed pół rokiem dziś jak mizerną przedstawiają kwotę. Nie wystarczy ona nawet na zakupienie kamienia węgielnego.

A stara farmacja? Snać nie przyjrzała się jeszcze zbliska nowemu studjum farmaceutycznemu i zachowuje stanowisko wyczekujące. Ale teraz czas najwyższy Panowie sypnąć grosza na małopolski Instytut farm., stać Was na to, jak stać Waszych Kolegów w tamtych dzielnicach. *„Galicjanin“.*

Z Tow. Farmaceutów polaków b. zaboru prusk. Poznań.

O rozstrzygnięcie sporu wynikłego na tle zarobkowem pomiędzy pracownikami a pracodawcami wydziału rozjemczego na miasto Poznań i okolicę z dnia 30 marca 1921 r. w ten sposób zostaną załatwione, iż pobory miesięczne pracownika nieegzaminowanego wynosić mają 8000 mk., egzaminowanego 9500 mk. Zastępcy studenci otrzymują 40 mk. na godzinę, zastępcy egzaminowani otrzymują 50 mk. Pobory te obowiązują od 1 marca 1921 r. Pracownicy, którym podwyższenie poborów od 1 stycznia obiecano, otrzymują te od 1 stycznia 1921 r.

Jako aktualna wyłoniła się sprawa utworzenia Centr. Związku poszczególnych Towarzystw lokalnych całego b. zaboru pruskiego, lub też do przystąpienia jakiegokolwiek istniejącego związku w Małopolsce lub w Królestwie, w ostatniej sprawie polecono zarządowi poczynienie odpowiednich kroków celem nawiązania bliższego kontaktu.

CO NAM DAJE KASA CHORYCH.

Ustawa o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby z dn. 19 maja 1920 zapewnia i nakazuje pomoc lekarską, szpitalną i materjalną szerokim warstwom pracującym, biorąc w opiekę wszystkich, „zatrudnionych na podstawie stosunku roboczego lub służbowego“ tak w przedsiębiorstwach i zakładach prywatnych, jak samorządowych czy państwowych. Korzyści nowej, polskiej ustawy odczuje przedewszystkiem pracująca inteligencja, dotąd w przeważnej części pozbawiona tego dobrodziejstwa nowoczesnego ustawodawstwa społecznego, dla której często leczenie się było ruiną majątkową lub nieosięgalnem marzeniem; toteż rzesze urzędnicze powitały ustawę z radością i uznaniem.

Farmaceuci na ogół nie doceniają ważności i doniosłości tego ubezpieczenia — w Kongresówce dlatego, że nie znając instytucji tego rodzaju i o tak szerokim zakresie, nie wiedząc, że daje ona rzeczywiste korzyści przechodzą nad tą kwestją do porządku, w Małopolsce dlatego, że przywykli od lat, że świadczenia kas chorych były nieznaczne, lekceważą ją tak, jak poprzednio, zwłaszcza młodzi, nie pomni „ile to cenić trzeba“ zdrowie.

Pragniemy zatem zwrócić uwagę ich wszystkich na zasadnicze postanowienia ustawy, wzywając, aby pilnie przestrzegali obowiązku należenia do kas oraz wypełniania odnośnych przepisów i rozporządzeń,

W porównaniu z ustawą o ubezp. na wypadek choroby np. austrjacką i ostatnią do niej nowellą, jest polska znacznie humanitarniejszą przez to, że 1) rozciąga ubezpieczenie na $^3/_4$ prawie ludności państwa, 2) zapewnia pomoc rodzinom członków, 3) świadczenia zapewnia na przeciąg 26, a w kasach, istniejących dłużej, niż 3 lata nawet 32 tygodni, 5) przyznaje obok pomocy lek. znaczne zasiłki pieniężne.

O b o w i ą z e k z g ł a s z a n i a do kasy podlegających ubezpieczeniu należy do pracodawców, zgłoszenie ma nastąpić w ciągu 3 dni od dnia przyjęcia pracownika, na formularzach przez zarząd kasy ustanowionych. Przy zgłoszeniu mają być podane obok dat osobistych członka: r o d z a j j e g o z a t r u d n i e n i a, przeciętny zarobek dzienny, tygodniowy lub miesięczny, imiona i nazwiska, wiek i stopień pokrewieństwa osób, będących na utrzymaniu członka a n i e p o d l e g a j ą c y c h obowiązkowi ubezpieczenia. (Nie należy zatem podawać np, żony, dzieci, które z tytułu „najmu pracy“ są same członkami kasy ani służby domowej, której ubezpieczenie należy do służbodawcy). Pracodawcy, którzy nie zgłoszą zatrudnionych przez siebie, lub przedsiębiorstwo, którego są kierownikami, pracowników, podlegają karom pieniężnym aż do wysokości 5-krotnej kwoty zaległych wkładek, karom dodatkowym do 300 Mk, niezależnie od kar, przewidzianych przez inne przepisy prawne. Za przekraczanie przepisów o zgłaszaniu można być skazanym na karę do 20 M, W razie niespłacenia w ciągu 5 tygodni, mimo pisemnego upomnienia, wkładek potrąconych z zarobków pracowników, odpowiada pracodawca przed sądem karnym, jak za przywłaszczenie. Nadto wszelkie oszukańcze działania zmierzające do obejścia przepisów ustawy lub skierowane do uzyskania w sposób nieprawny świadczeń ze strony kasy, oraz podstępne zgłoszenia, podlegają karom, przewidzianym w ustawie karnej.

Ubezpieczeni są członkami tej kasy chorych, w obrębie której jest ich stałe miejsce zatrudnienia. W każdym powiecie tworzy się jedną kasę, w miastach ponad 50 000 mieszkańców mogą być tworzone oddzielne kasy. Nadzór nad kasami chorych wykonują Okręgowe oraz Główny Urząd Ubezpieczeń, podległy Ministerstwu Pracy i Opieki społ.

(Dok. n.)

Z USTAW I ROZPORZĄDZEŃ.

W sprawia interpretowania taksy aptekarskiej wydało Ministerstwo Zdrowia Publ. do wszystkich wojewódzkich i okręgowych Urzędów Zdrowia następujący okólnik z dnia 7 kwietnia 1921 r.:

Wobec tego, że niektóre apteki błędnie interpretują artykuł 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publ. z dnia 19 lutego 1921 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej (Dz. Ust. z 1921 r Nr. 18, poz. 108), Ministerstwo Zdrowia Publ. wyjaśnia, że za cenę zakupu w rozumieniu tego art. należy przyjmować jednostkę wagową, wskazaną w art. 14 rozporządzenia w przedmiocie taksy aptekarskiej z dnia 11 maja 1920 r. (Dz. Ust. z 1920 r. Nr. 46, poz. 284), jako wyjściową do ustalenia cen sprzedaży artykułów nieobjętych taksą aptekarską.

Jeżeli w taksie aptekarskiej jest oznaczona cena za jednostkę, przyjęta za podstawę w myśl p. a, b, lub c art. 1 rozporządzenia z dnia 11 maja 1920 r., należy z nią porównać cenę zakupu, jeżeli cena tej jednostki nie jest oznaczona w taksie aptekarskiej należy najpierw ją oznaczyć w myśl art. 6 rozporządzenia z dnia 11 maja 1920 r. i z nią dopiero porównać cenę zakupu n. p. cena 1 decigrama jakiegoś środka jest oznaczona w taksie aptekarskiej na 10 marek; cena obecna zakupu 1 H wynosi 8000 marek, w myśl art. 14 cenę sprzedażną tego środka, należy oznaczyć podług p. C. t. j. jednostką wyjściową będzie cena zakupu dekagrama w tym wypadku 800 Mk.

Dla ustalenia, czy do tego środka może być zastosowany art. 2 rozporządzenia z dnia 19 lutego 1921 r., należy najpierw ustalić, jaka jest cena 1 dekagrama w obowiązującej taksie aptekarskiej i z nią porównać cenę zakupu; p/g art. 6 wypada $10 \times 8 \times 8 = 640$ a więc cena zakupu jest wyższa od ceny obowiązującej i cena oznaczona w taksie aptekarskiej może być zmienioną w myśl art. 2 rozporządzenia z dnia 19 lutego 1921 r.

Minister:
w. z. *Chodźko.*

Okólnik do wszystkich Starostw i Magistratu m. Krakowa. Nienormalne stosunki jakie obecnie w handlu materjałami leczniczemi panują, budzą poważne obawy ze względu na mnożące się niestety wypadki rozmyślnych zanieczyszczań lub fałszowań przetworów leczniczych. Wskutek tego stają się one conajmniej bezwartościowymi, jeśli nie wprost dla zdrowia ludzkiego szkodliwymi.

Takim zanieczyszczaniom lub sfałszowaniom podlegają głównie środki drogie i w handlu rzadkie jak kokaina, morfina, salvarsan, sole bismutowe i t. p.

Ostatnio zauważono grube zanieczyszczenie kodeiny i zasadowego azotanu bismutowego — gipsem.

Także surowce roślinne są bardzo często zanieczyszczone i fałszowane. N. p. liście naparstnicy znaleziono zanieczyszczone liśćmi i łodygami, względnie gałązkami brzozy, ostrężnicy i trawą oraz ziemią. W jednym przypadku znaleziono zamiast kamali tlenek ołowiowy.

Zechce zatem Starostwo (Magistrat) na powyższe zwrócić uwagę wszystkich kierowników hurtownych i detalicznych droguerji i aptek, zaś ostatnim ponadto przypomnieć ich obowiązek ścisłego badania zakupionych materjałów leczniczych przed oddaniem ich do użytku w myśl przepisów § 1 i 4 rozporządzenia b. austr. ministerstwa spraw wewn. z dnia 27 maja 1911 r. Dz. u. p. Nr. 103, według którego za czystość materjałów są odpowiedzialni.

Lekarzowi powiatowemu, na którym spoczywa obowiązek nadzoru według tutejszego okólnika z dn. 17 marca 1921 r., L. 1120/21 zechce Starostwo (Magistrat) polecić, ażeby na wypadek spostrzeżenia takich nieprawidłowości próbki podejrzanych materjałów pobrał według wskazówek podanych w rozporz. b. austr. Minist. spr. wewn. z dnia 24 lutego 1912 Dz. u. p. Nr. 46 i niezwłocznie tutejszemu Urzędowi do dalszego zarządzenia przesłał.

Dr. Momidłowski m. p.
Kierownik Ekspozytury Okręgowego Urzędu Zdrowia.

LOGIKA.

Aptekarz i inżynier ze Stanisławowa p. Karol Macura omawiając w „Wiadomościach farm." pokrzywdzenie aptekarzy z powodu żądanego opustu od cen przy receptach dla kas chorych, zastanawia się, jakąto „reprezentację farmaceutyczną uznać raczy Min. Zdr. za kompetentną do zabierania głosu w tej sprawie" i przepowiada, że „pewnie zawodowy związek farmaceutów, który oficjalnie organizuje strejki współpracowników".

Czy p. Macura wywołał wilka z lasu, czy Min. samo było zdania, że pracownicy mogą także w tej sprawie głos zabierać, czy trzymało się ustawy, która nakazuje wysłuchać w tej sprawie opinji organizacji farmaceutycznych, — dość, że przepowiednia się sprawdziła: na konferencję w Min. zaproszono obok reprezentantów właścicieli, także związek pracowników.

Jaki jest związek między receptami kas chorych a strejkami aptekarskimi, które p. inżynier uważa za zbrodnię, z artykułu jego nie wynika. Ale że autorowi chodziło nie o związek logiczny, lecz o związek zawodowy, więc mierzył prosto, bez zastanowienia i bez związku.

Jeżeli któregoś to ministra pracy podejrzewano, że popiera strejki robotnicze, to z racji swego stanowiska mógł to robić tylko nieoficjalnie — żaden związek pracowniczy jednak nie ma powodu z tem się ukrywać („prawo koalicji i strejku"), chyba ze względów taktycznych, i przeprowadza strejki, całkiem ale to całkiem oficjalnie. Wszak to jest ostateczny sposób i broń rzesz pracowniczych w walce o byt i prawo do życia, podobnie, jak bierny opór (oficjalny!) właścicieli aptek przy wydawaniu lekarstw dla kas chorych (to nie jest zbrodnią?), jak wieczna walka (oficjalna!) z rządem o taksę, ulgi celne, nawet stemplowe. Ostatni rocznik ś. p. „N. Czasopisma aptekarskiego" roi się od artykułów p. M., których treścią jest zawsze i jedynie — w innych sprawach głosu nie zabierał — walka o byt aptekarza-właściciela.

Widocznie jednak wolno walczyć oficjalnie z ministrem, nie wolno z aptekarzem!

Związek zawodowy nie zachwyca się tam wcale działalnością Ministerstwa Zdrowia Publ. Aż. p. „H." oburza się na „ogłoszone urbi et orbi" uchwały zjazdu delegatów, które mają razem z głosami prasy, „opiekującej się" pracownikami aptekarskimi, „zniechęcać urzędników Min. do pracy dla dobra całego zawodu".

Dziwnie to nieco brzmi na łamach pisma, które od pewnego czasu prowadzi z tem Ministerstwem nietylko programową, oficjalną ale napastliwą kampanię, które w tym samym artykule stwierdza, że dlatego narzucono właścicielom warszawskim zamykanie aptek o 10 wieczór, dlatego miesiącami czeka się na wydanie nowej taksy, że „$^{9}/_{10}$ far-

maceutów, będących na służbie Min. Zdr. należy do nieposiadających".

Co więcej zniechęca urzędników farmaceutycznych „do pracy dla dobra całego zawodu", mocne, gorące wyrażania, skierowane przeciw nim we „Wiadomościach", czy spokojne, zimne zdania „Kroniki" — wie zapewne lepiej Redakcja „Wiadomości", w zażylszych będąca do niedawna z tem Ministerstwem stosunkach.

Dziwnie jednak zawodzi logika współpracowników tego pisma na samo wspomnienie Ministerstwa, nie wydającego taksy, Związku zawodowego, organizującego strejki i Powszechnego Tow. farm., organizującego lokauty. *R.*

Weryfikacja aptekarzy wojskowych.

(Ciąg dalszy).

Dekretem L. 2770. z dnia 26 marca 1921 r. w myśl ustawy sejmowej z dnia 2 sierpnia 1919 r., o ustaleniu starszeństwa i nadaniu stopni oficerskich, zostają zatwierdzeni z dniem 1 kwietnia 1920 r., w korpusie służby zdrowia w stopniach:

Poruczników aptekarzy: z b. armji austro-węgierskiej: Niemczewski Stanisław, Obst Arpad, Freund Mieczysław Kazimierz, Mirski Józef, Gabryel Józef, Frankowski Tadeusz, Chomiński Stanisław, Goldschlag Natan, Rosenbaum Henryk, Landesberg Mojżesz, Adieren Marek, Zimmring Abraham, Ramer Leon, Margulies Rachmiel, Barbag Marek, Hescheles Edmund, Czeikel Alfred, dr. Pilewski Józef, bł. p. Eichler Jakób, Mond Natan, Zabierzewski Tadeusz, Hirschtritt Rubin, Kertmann Asriel, Zdanowski Zdzisław Juljusz, Adler Dawid, Weinberger Filip, Koffler Abraham, Szczepanek Franciszek, Czachurski Ludwik, Lewites Henryk, Güntner Marjan, Gębski Andrzej, Kofler Joachim, Własak Leopold, Rojecki Bolesław, Roszko-Augustynowicz Stanisław, Dunkelblau Edward, Liwosz Adam, Moszczeński Tadeusz, Hirschtritt Izrael, Głodowski Ludwik, Niemiec Stanisław, Schuller Alfred, Bieńkowski Hieronim, Pulver Józef, Żyborski Mieczysław, Ross Jan, Rogala Jan, Kwiatkowski Władysław, Bezwiński Jan, Jelonek Walery, Kozakiewicz Mieczysław, Gutowski Tadeusz, Tomaszewski Apolinary; z b. Korpusów Wschodnich i b. armji rosyjskiej: Chmielewski Adam, Łapiński Wacław. Domański Stefan, Fiszer Stanisław, Białecki Antoni, Ziemiński Ludomir, Ślaski Aleksander, Zahrt (Cart) Gustaw, Prokopowicz Józef, Kłopotowski Wacław, Grabowski Bolesław, Olszewski Jan, Kosztulski Szymon Tadeusz, Grodek Jan, Goliszewski Adam, Antoniewicz Grzegorz, Sopoćko Ryszard, Pierwocha Michał, Włodarski Roman, Klimaszewski Cezary Władysław Józef, Samucewicz Feliks, Wojciechowski Roman, Hildebrandt Wacław, Tatarkiewicz Leonard, Buhaczkowski Konstanty, Stelmaszczyk Wacław, Płoskiewicz Władysław, Kamocki Hipolit Leon, Paszen Ignacy, Ulanowski Kazimierz, Zwoliński Stanisław, Lewaszkiewicz Alfred, Gryger Aleksander, Jarzębiński Stanisław, Dobrzański Józef, Ossowski Antoni, Oszczapowicz Stanisław, Szulc Mieczysław, Boroń Edward, Bronisz Antoni, Dąbkowski Aleksander, Ochocki Konstanty, Zatryb Antoni, Szałach Marjan Jan, Gaertner Karol, Pellegrini Leopold, Jabłonowski Bolesław, Tylman Feliks, Łętkowski Aleksander, Dawidow Maksymiljan, Terebesz Zygmunt, Hołownia Michał, Czajkowski Stanisław, Szulczewski Henryk, Bajankiewicz Mieczysław, Rutkowski Mieczysław, Orłowski Zygmunt, Żółciński Adam, Jabłoński Michał, Żyżniewski Adam, Żdżarski Antoni, Kotlewski Gerwazy, Kostro Mieczysław, Zawadzki Włodzimierz, Fabicki Jan, Bieguński Józef Aleksander, Dutkiewicz Zygmunt, Komorowski Czesław, Mąkolski Stefan, Dąbrowski Czesław, Hukowski Marjan Narcyz, Ejbich Jan, Wilczyński Wacław, Sitarski Antoni, Kalajeff Józef, Parys Tadeusz, Romankiewicz Tadeusz, Judejko Henryk, Wejmer Eugenjusz, Czernik Maksymiljan, Sawicki Bolesław, Labes Stanisław, Lipski Bolesław Józef, Komorowski Mieczysław, Strumff Stanisław, Dziedziak Adam, Piekarski Zygmunt, Włostowski Stanisław, Komorowski Wacław, Wojdaliński Ludwik, Bujno Stanisław, Starzyński Jerzy, Kucharski Franciszek, Silwoński Józef, Urpsza Józef; z b. Legjonów Polskich: Weindling Emil, Baryłkiewicz Jan; z b. armji gen. Hallera: Rakowiecki Zdzisław; z b. armji niemieckiej: Grzesiecki Wiktor Karol, Przygodziński Józef, Piotrowski Jan, Maliszewski Franciszek, Morawski Czesław, Brzeziński Stefan, Wroniecki Józef, ś. p. Tretyn Andrzej, Degórski Tadeusz, Jeszke Henryk, Jurkowski Antoni, Karpiński Władysław, Fengler Antoni, ś. p. Granatkiewicz Władysław, Patyk Ludwik, Gramse Albin.

Podporuczników aptekarzy: z b. armji austro-węg.: Żochowski Wilhelm, Strumpfner Aleksander, Goldhammer Aron, Lipczyński Ferdynand Antoni, Zawadziński Tadeusz, Liśkiewicz Mikołaj, Seeman Oskar, Dworzański Władysław, Taubeles Jakób, Messuta Henryk, Majkut Teofil, Kosman Marjan, Erychleb Jan, Dintenfass Izrael, Gizelt Tadeusz, Zeimer Natan, Bernfeld Hugo, Winnicki Tadeusz, Donigiewicz Bogdan, Urbański Stefan, Trzop Marjan, Jasiński Karol, Haekstoek Arnold, Ueberall Leon, Czerny Karol, Ways Aleksander, Friedman Adolf, Bogacki Stefan Ludwik, Fruchtmann Moses Markus, Veltze Józef, Szajna Mieczysław, Drzewicki Bronisław, Frister Marjan, Follprecht Franciszek; z b. Korpusów Wschodnich i b. armji rosyjskiej: Konopacki Stanisław, Krogulecki Józef Bolesław, Gałach Feliks, Mazurkiewicz Bronisław, Bojarski Teofil Zygmunt, Kempfi Konstanty, Edelszein Ignacy, Sipowicz Edward, Hübner Aleksander, Marchewka Czesław, Doliński Norbert, Sienkiewicz Jan, Butler Kazimierz, Rubaszkiewicz Wacław, Orłowski Jan; z b. armji Gen. Hallera: Szenejko Kazimierz; z b. armji niemieckiej: Cetkowski Janusz, Skowroński Edward, Warda Jan.

Poruczników podaptekarzy: z b. armji austro-węg,: ś. p. Pleban Kazimierz, Wallner Jan Władysław, Sussmann Ezechiel, Szaflarski Jan, Przeworski Marjan, Zbyszycki Tadeusz Kazimierz; z b. Korpusów Wschodnich i b. armji rosyjskiej: Bortkiewicz Aleksander; z b. Legjonów Polskich: Wierzbicki Stefan, Słupczyński Tadeusz, Nowak Adam, Piechura Józef Piotr.

Podporuczników podaptekarzy: z b. armji austro-węgierskiej; Metanomski Roman, Goldberg Emanuel, Grünberg Bernard, Landesman Herman, Wiklicki Józef, Starkiewicz Maksymiljan, Pomiankowski Kazimierz, Polaczek Henryk, Polaczek Rafał, Bieniasz Edward, Benzner Michał, Friemann Aleksander, Sandauer Aleksander, Gardziel Włodzimierz, Grünberg Bernard; z b. Korpusów Wschodnich i b. armji rosyjskiej: Paszkiewicz Nikodem, Monikowski Kazimierz, Dowgiałło Michał, Godny Adolf, Nietupski Juljan, Hiszpański Józef, Glinka Jan, Kozankiewicz Mieczysław, Sarnecki Henryk; z b. Legjonów Polskich: Steczkowski Bolesław.

Starszeństwo ogólne będzie ogłoszone dodatkowo po ukończeniu prac Ogólnej Komisji Weryfikacyjnej.

Kalendarz zbioru ziół leczniczych w miesiącu maju.

Flores (et Folia) Convalariae — Konwalia lud. Łanuszka.
„ Lamii albi — Jasnota biała lud. pokrzywy białej.
„ Lilii candidi -- Lilii białej.
„ Primulae veris — Pierwiosnka lud. kw. kluczykowy.
„ Violae — Fiołka.
Folia (et Herba) Fragariae — Poziomki.
„ Malvae (Althaea rosea) — Malwy lud. czarnej róży.
„ (et Herba) Pulmonariae — Płucnika.
„ (et Herba) Farfarae — Podbiału lud. bożego liczka.
Herba Chelidonii — Jaskółczego ziela lud. ziele cyndalii.
„ Cochleariae — Warzęchy.

Herba Conii maculati — Szczwotu lud. Pietrasznik — cykuta.
„ Eguiseti — Skrzypu lud. ziele krzemionkowe.
„ Fumariae — Dymnicy lud. Rutka polna.
„ Jaceae (viola tricolor) — Bratka lud. ziele jackowe, macoszkowe, sierotkowe.
„ Millefolii — Krwawnika.
„ Rutae — Ruta.
„ Salviae — Szałwii.
„ Tanaceti — Wrotyczu.
„ Taxi baccatae — Cisu pospolitego.
„ Trifolii fibrini — Trojliścia lud. wodna Koniczynka.
Radix Actaeae spic. — Czerńca gronowego.
„ Belladonae — Wilczej jagody.
Sumitates Sabinae — Sabiny lud. ziele Sawiny.
Turiones Pini — Sosny (Pinus silvestris). *Hen.*

KRONIKA BIEŻĄCA.

Reorganizacja Ministerstwa Zdrowia Publ. Wedle nowego, obowiązującego już statutu dzieli się Min. Zdr. na 2 departamenty: Ogólny i Hygieny i 2 niezależne wydziały: Prezydjalny i Farmaceutyczny. Do dep. Ogólnego należą wydziały: administracyjny, budżetowo-rachunkowy, statystyczno-wydawniczy i zakładów leczniczych, do dep. Hygieny wydziały: chorób społecznych i hygieny właściwej. Wydział Prezydjalny załatwia sprawy ogólne ministerstwa, międzynarodowe sprawy zdrowia, personalne urzędników i urzędów Min. podległych, przeprowadza redakcje ustaw i rozporządzeń. „Wydział farmaceutyczny załatwia sprawy aptek, składów aptecznych i droguerji, środków leczniczych, hodowli roślin leczniczych, farmakopei, kontroli farm. i taksy aptek.".

Inspektorat farmaceutyczny w Krakowie wraz z Ekspozyturą Okr. Urzędu Zdrowia został z dn. 15/IV przeniesiony z Krzysztoforów na ul. Basztową l. 17.

2 posady pomocników referenta przy uprawie hodowli roślin leczniczych i administracyjnym ogłasza Min. Zdr. Publ. Podania wnosić należy do Wydziału Farm. Min. Zdr., Warszawa, Belwederska 22.

Kursa maturyczne dla farmaceutów zostały utworzone przez Powsz. Tow. farm. w Warszawie. Kursa trwać będą przez $1^1/_2$ roku, słuchaczy zapisało się około 80. Podzielono ich na 2 grupy: 4-ro i 6-cio klasistów. Czteroklasiści zdają najpierw egzamin z 6 klas, następnie uzupełniają maturę. Celem pokrycia kosztów opodatkowało Tow. farm. apteki b. Kongresówki po 500 m. na pół roku.

Od słuchaczy pobiera się pewną opłatę.

Referentem dla spraw aptekarskich przy D. O. Gen. Kraków, mianowany został kapitan aptekarz Mr. Kazimierz Bartoszyński.

Prawomocność koncesji uzyskali: Mr. Stanisław Cassina w Kolbuszowej, Mr. Mojżesz Nussbaum w Żydaczowie, Mr. Jakób Gelbard w Szczercu.

Nowe apteki. Namiestnictwo nadało prawomocnie koncesję na otwarcie nowej apteki publicznej Mr. Ludwikowi Łebedowiczowi w Sokalu, Mr. Karolowi Bergerowi w Krakowie.

Podania o koncesje na nowe apteki wnieśli: Mr. Dymitr Ruczka Kulczycki na nową aptekę w Brzesku, Mr. Tadeusz Glazow na nową aptekę w Jaworowie.

W sprawie przywozu leków z zagranicy. Z powodu nadużyć, jakie się zdarzały przy sprowadzaniu leków z zagranicy, zwróciło się swego czasu Tow. „Unitas" do Ministerstwa Zdr. Publ. z zapytaniem, kto jest do importu tych towarów upoważnionym. Wydział Tow. otrzymał odpowiedź z Ministerstwa, że „prawo sprowadzania środków leczniczych przysługuje aptekom, oraz osobom, posiadającym koncesję na handel wszelkimi środkami leczniczymi. Obecnie pozwolenia na sprowadzanie wszelkich towarów z zagranicy są udzielane przez Okręg. Urzędy przywozu i wywozu, działające na mocy ustawy o obrocie towarowym z zagranicy z dnia 15 lipca 1920 r. Pozwolenia na przywóz środków leczniczych są udzielane przez te urzędy w porozumieniu z Ministerstwem Zdrowia Publ." Podpisano: Szef Sekcji Dr. Weil.

W ten sposób położono kres manipulacjom, jakie uprawiali handlarze nieuprawnieni do sprowadzania tych artykułów oraz ci niesumienni aptekarze, którzy w celach spekulacji zakupywali nadmierne ilości towarów zagranicznych, przez co ceny ich szły oczywiście w górę.

Obecnie każde zamówienie leków z zagranicy musi być zaopinjowane przez Okręg. Urząd Zdrowia.

Nareszcie. Któryś z czytelników „Wiad. farmaceut." zwraca się do oddziału hodowli roślin leczniczych przy Min. Zdr. Publ. z wezwaniem, by ogłosiło wreszcie rezultaty trzechletnich prób i doświadczeń — tak, jak czynią wszędzie wszystkie naukowe stacje doświadczalne — gdyż ogół, interesujący się tą sprawą, pragnie o potrzebach nauki być informowanym a hodowcy chcą unikać błędów, jakie może popełniają.

Do tego życzenia można się tylko przyłączyć. Gdyby Ministerstwo Zdr. wpadło było samo na tę myśl, uniknęłoby ataków, może niesłusznych, że dla tej sprawy nic nie robi. Słyszy się wprawdzie czasem o systematycznej, żmudnej pracy Dra Dobrowolskiego i jej pięknych rezultatach, farmaceuci jednak pragnęliby wiedzieć coś więcej, niejeden aptekarz prowincjonalny czeka może bodźca,. zachęty do pracy na tem niewyzyskanem polu. Skromność Ministerstwa Zdr. jest w tym wypadku tylko szkodliwą.

A jak szeroko i rozgłośnie reklamuje się słynna „Planta", o której wszyscy mówią, że naprawdę nic nie robi.

Przyjęcie mniejszości narodowych do P. P. T. F. (Niemców i Żydów) uchwalił oddział poznański, zastrzegając równocześnie, że obrady prowadzi się tylko po polsku. Przyjęcie członków obcych narodowości może nastąpić po stwierdzeniu przez Zarząd, że nie są wrogo usposobieni dla państwa polskiego.

Zmarli. W dniu 9 b. m. złożono na cmentarzu krakowskim na wieczny spoczynek zwłoki ś. p. Feliksa Sobierajskiego, magistra farmacji, byłego właściciela apteki „pod Słońcem" przy Linji A—B w Rynku Głównym w Krakowie. Była to postać świetlana, aptekarz niezwykle sumienny, posiadający rozległą wiedzę fachową, niezmordowanie czynny w aptece, a szczególnie w swym laboratorjum, którego prawie nie opuszczał. Przed kilkunastu laty wskutek podeszłego wieku sprzedał swą aptekę, spędzając w ciągłej pracy resztę dni swego żywota w zaciszu domowym. Zeszedł z tego świata człowiek, który za wzór innym kolegom mógł służyć; zeszedł niestety cicho, skromnie, tak jak żył całe życie. Zapomnieli o nim koledzy, z których niestety żaden nie oddał mu ostatniej przysługi. Kondukt żałobny prowadził ks. biskup Anatol Nowak w asystencji licznego kleru świeckiego i zakonnego. Cześć jego pamięci.

Ludwik Riss, asystent farmacji, zmarł w Krakowie w kwietniu b. r.

Odp. *Kol. K. Sch. Jarosław.* Artykuł 2 rozp. Min. Zdr. Publ. z dnia 5 lutego 1921 Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 89 nie pozostawia żadnej wątpliwości, że także za wydawanie lekarstw na recepty dla członków Kas chorych, o ile od chwili zamknięcia apteki do chwili otwarcia, przyniesione zostały, wolno do należytości doliczyć 10 Mk. Wyjątek stanowią jedynie recepty zaopatrzone dopiskiem *„cito* lub *statim"*.

OLEUM RICINI **OLEUM LINI**

wyrabia i dostarcza w beczułkach począwszy od 30 do 200 kg.

Akc. Tow. Fabryki olejów J. D. Potoka Synowie

w Małobądzu, poczta Będzin, ziemia Piotrkowska.

Warszawskie Towarzystwo Akcyjne „MOTOR“

Warszawa, ul. Marszałkowska Nr. 23.

Oddział Chemiczno-farmaceutyczny, telefon 18-09.

POLECA:

PRZETWORY chemiczne i farmaceutyczne. PLASTRY smarowane: zwyczajne i kauczukowe. SPECYFIKI własnego wyrobu. CZYSTE odczynniki chemiczne. BARWIKI do badań mikroskopowych TLEN zgęszczony.

APTEKA KONSTANTEGO WISZNIEWSKIEGO

W KRAKOWIE, PRZY ULICY FLORJAŃSKIEJ L. 15. — Nr. TELEFONU 31.

Kąpiele kwasu węglowego Dr Sedlitzky'ego i Kali sulfurat pro balneo (wątroba siarczana).

HAMBURG jest głównym rynkiem dla chemikalji i wszelkich chemiczno-technicznych produktów. **WŁASNE SKŁADY.**

Oferty żądać proszę u **KAROLA HENRYKA STÖBERA HAMBURG 11.**

Adres telegraficzny: CAHESTOB. **Telefon HANSA 1245.** **Biegli zastępcy poszukiwani.**

LABORATORJA CHEMICZNE **MAGISTRA KLAWE,**

22/24, KAROLKOWA I 10, PL. TRZECH KRZYŻY, WARSZAWA.

Cecha fabryczna ogólna.

Cecha fabr. dla organoprepar.

Medicamenta biologica.

ORGANOTERAPEUTICA VARIA, ZYMAZA, OVO-LECITHINUM, VACCINAE BACTER.

Medicamenta ad injectionem subcut. sterilis.

Medicamenta naturalia.

SALIA MINER. EFFERVESCENT. in tablettis.

Medicamenta composita.

HEMOGEN, GOMETOL, HEMORIN, CARBOSAL, CARBOTAN, NASALIN, DYSENTEROL.

Medicamenta chemica pura. **CALCINA pura et synthetica, ARGOCOL (Arg. Colloidale), BOROTROPIN, CARBO LIGNI chem. pur., ICHTALBUMIN (Ichtalbin).**

LITERATURA NA ŻĄDANIE GRATIS.